

Místní národní výbor Kyjov

1953 – 1960 (1961)

Inventář

Číslo EL NAD: 535
Evidenční číslo pomůcky: 219

Obsah

Úvod.....	3
I. Vývoj původce archivního souboru.....	3
II. Vývoj a dějiny archivního souboru.....	6
III. Archivní charakteristika archivního souboru.....	6
IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru.....	7
V. Záznam o uspořádání archivního souboru.....	7
Příloha č. 1 – Seznam použitých pramenů a literatury.....	8
Příloha č. 2 – Seznam použitých zkratk.....	9
Inventární seznam.....	10

Úvod

I. Vývoj původce archivního souboru

Původcem fondu je Místní správní komise Kyjov a Místní národní výbor Kyjov vyvíjející svou činnost od 19. listopadu 1945 do 30. června 1960. Obec Kyjov spadala v letech 1945 – 1949 do politického okresu Planá. Na základě reformy provedené zákonem č. 280/1948 Sb., o krajském zřízení byl od 1. ledna 1949 zřízen Kraj Karlovarský do něhož obec od roku 1949 spadala. Zároveň však byla vládním nařízením č. 3/1949 Sb., provedena územní reorganizace okresů, přičemž byl okres Planá zrušen a obec Kyjov se stala součástí okresu Mariánské Lázně do června 1960.

Podle vládního nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů, částečně pozměněného vládním nařízením č. 44/1945 Sb., rozsahu působnosti národních výborů, se v každé obci měl ustavit místní národní výbor. Jejich vnitřní složení, pravomoci, hospodaření, vedení a podepisování některých druhů písemností určovala Směrnice ministerstva vnitra č. 6 ze dne 19. května 1945 uveřejněná v Úředním listu republiky Československé a navazující Prozatímní organizační řád místních národních výborů z roku 1947. Tyto dokumenty rozlišovaly národní výbory na volený sbor složený z členů národního výboru, jeho složky (rada, předseda, referenti, komise) a úřad národního výboru.

Pro dočasnou správu obcí, kde pro převážnou většinu obyvatelstva státně nespolehlivého, tj. zejména v pohraničí, nemohl být ustaven místní národní výbor, byly jmenovány okresními národními výbory, resp. okresními správními komisemi místní správní komise, jejichž pravomoci byly stejné jako pravomoci místních národních výborů. Místní správní komise měly mít 3 až 6 jmenovaných členů, rovněž předseda místní správní komise byl jmenován, nikoliv volen.

K ustanovení Místní správní komise v Kyjově došlo již 19. listopadu 1945 při schůzi občanů. Za předsedu byl navržen Josef Michálek, za místopředsedu Rudolf Vondrášek, za členy Jan Kočka a František Kutička. Okresní správní komise v Plané takto navrženou MSK s předsedou Josefem Michálkem dne 22. listopadu 1945. Dne 24. listopadu 1945 následovala volba místní rolnické komise, jejímž předsedou byl zvolen František Řežábek, jednatelem František Kutička a členem František Janča.

Místní správní komise měly být nahrazeny místními národními výbory na základě výsledků voleb do Ústavodárného národního shromáždění podle § 1 a § 11, odst. 2 vládního nařízení č. 120/1946 Sb., o obnovení národních výborů na podkladě výsledků voleb do ústavodárného Národního shromáždění ze dne 27. května 1946. Hlavním kritériem pro vznik místního národního výboru byl počet 50 platných voličských hlasů v obci. Pokud počet platných hlasů nedosáhl tohoto počtu, fungovala v obci i nadále místní správní komise nejdéle však do roku 1950, kdy byla na základě vládního nařízení č. 14/1950 Sb., přeměněna na místní národní výbor. V Kyjově se voleb zúčastnilo pouze 32 oprávněných voličů, takže v obci působila i nadále místní správní komise.

V srpnu 1946 byl předseda MSK Josef Michálek udán pro maření odsunu příslušníků německé národnosti z obce Kyjova. To byl zřejmě důvod, proč dne 25. září 1946 na schůzi občané Kyjova dohodli na volbě nového národního výboru. Předsedou byl zvolen Rudolf Fatka, místopředsedou František Řežábek, jednatelem Jan Kočka, pokladníkem František

Kuneš, členy František Janča a Jan Dvořák. Za náhradníky byli navrženi Adolf Voldřich a Josef Michálek. Okresní národní výbor v Plané tuto volbu MNV schválil dne 1. října 1946. I nadále však byl používán jak název MNV tak i MSK a z dochovaných pramenů není vůbec jasné, zda byl v obci MNV již zákonně ustaven.

Ze zápisu ze schůze konané dne 25. září 1947 vyplývá, že dle vyhlášky ONV v Plané u Mar. Lázní ze dne 14. srpna 1947 č. j. 15914 – I – 21 – 99 – 47 o obnovách místních národních výborů, byla provedena volba nového MNV. Zvoleno bylo 12 členů MNV – František Kuneš, Josef Bálek, Josef Michálek, Jan Dvořák, Václav Novotný, František Janča, Jan Matoušek, Rudolf Vondrášek, František Bálek, Rudolf Fatka, Jan Durec a František Kutička. Novým předsedou MNV se stal František Kuneš, místopředsedou Josef Bálek a pokladníkem František Janča. ONV v Plané u Mar. Lázní tuto volbu schválil na schůzi rady dne 7. listopadu 1947. Obnova MNV byla provedena podle vyhlášky ministerstva vnitra č. 736/47, Ú.1.

Předseda MNV František Kuneš podal dne 5. března 1948 rezignaci, a proto došlo opět k nové volbě MNV. Tentokrát byl zvolen 6-ti členný MNV – František Řežábek, Josef Bálek, František Janča, Jan Matoušek, František Bálek, Jan Kutička a Rudolf Vondrášek s Josefem Michálkem jako náhradníci. Novým předsedou MNV se stal František Řežábek, místopředsedou zůstal i nadále Josef Bálek a pokladníkem František Janča. Následně dne 11. června 1948 MNV v Kyjově pověřil Antonína Davida funkcí obecního tajemníka. ONV v Plané u Mar. Lázní schválil na schůzi rady dne 24. června 1948 odvolání členů MNV a schválení nových členů.

ONV v Mariánských Lázních dne 3. ledna 1950 udělil podle návrhu vojenského zeměpisného ústavu a ministerstva vnitra pro místní část obce Kyjov Weissmühle nový úřední název Bílý Mlýn.

Reorganizace MNV v Kyjově proběhla podle § 27 odst. 1, vládního nařízení č. 14/1950 Sb., ze dne 28. února 1950 o organizaci místních národních výborů, na návrh MAV NF. Navrženo bylo 9 členů – František Řežábek, Josef Bálek, František Janča, Jan Dvořák, František Kutička, Rudolf Vondrášek, Jan Kočka, František Kuneš a Emilie Voldřichová, které ONV v Mariánských Lázních jmenoval dne 22. června 1950. Předsedou MNV byl zvolen opět František Řežábek. Jaké funkce zastávali ostatní členové MNV se vzhledem k absenci archiválií nepodařilo zjistit. Avšak předseda MNV František Řežábek byl již v srpnu 1950 ONV zbaven své funkce s okamžitou platností, neboť údajně zatajil půdu ve svém vlastnictví. Proto již 27. srpna 1950 byla při schůzi MNV v Kyjově provedena nová volba předsedy a tím byl navržen Jan Matoušek, který ale nebyl členem MNV. Členem MNV byl jmenován ONV v Mar. Lázních dne 7. září 1950, ale vzápětí rezignoval, tak že tato volba byla bezpředmětná. K volbě předsedy MNV a dalších funkcionářů MNV došlo dne 19. září 1950. Ze zápisu z veřejné plenární schůze vyplývá, že předsedou byl zvolen František Bálek, místopředsedou František Kutička, zásobovacím referentem Rudolf Fatka, finančním referentem František Janča. Předseda František Bálek hned za 2 dny podal rezignaci s tím, že mu funkce byla vnucena proti jeho vůli. To vše vypovídá o tom jaká situace v obci Kyjov byla. Funkcionáři své povinnosti neplnili, docházelo k neustálým změnám členů a nikdo nechtěl pracovat. Avšak pro nedostatek archiválií nelze zjistit kdo a kdy v letech 1951 – 1953 ve funkci předsedy MNV působil. Pouze v roce 1953 je zmínka o odstoupjícím předsedovi MNV Rudolfu Fatkovi. Na jeho místo byli navrženi 2 kandidáti – Josef Kozák a František Janča. Zda byl některý z nich zvolen není vůbec jisté.

Do struktury národních výborů pak významně zasáhl až ústavní zákon č. 12/1954 Sb.,

o národních výborech a na něj navazující zákony a vládní nařízení č. 13/1954 Sb., o národních výborech, č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů, č. 16/1954 Sb., o změnách územních obvodů některých národních výborů a č. 23/1954 Sb., o organizaci výkonných orgánů národních výborů. Dosavadní struktura národních výborů zůstala těmito normami v podstatě nedotčena, pouze v sídlech krajských národních výborů vznikly městské národní výbory. Poměrně zásadně však byla změněna jejich vnitřní organizace zrušením referentského systému, jehož místo zaujaly jednotlivé odbory národních výborů v jejichž čele již nestáli členové rady, nýbrž úředníci.

Podle § 3, odst. 5 zákona č. 13/1954 Sb., se volil do místních národních výborů 1 člen nejméně na 100 obyvatel a nejvýše na 200 obyvatel podle velikosti obce. V obcích do 900 obyvatel se volí 9 členů. Místní národní výbory se měly scházet ke svým zasedáním nejméně jedenkrát za měsíc (§10). Rada národního výboru se skládala z předsedy NV, jeho náměstka, popř. náměstků, tajemníka a ostatních členů rady. Všichni členové rady byly voleni národním výborem na jeho prvním zasedání. Národní výbor mohl svou radu i její jednotlivé členy kdykoli odvolat.

Podle zákona č. 14 /1954 Sb., o volbách do národních výborů, byly uskutečněny první volby členů národních výborů všemi občany, majícími volební právo. Volební období bylo stanoveno na 3 roky. První volby do místních národních výborů se konaly 16. května 1954.

V těchto volbách bylo do MNV v Kyjově zvoleno 9 členů: František Řežábek, Josef Kozák, Miloslav Vondrášek, Jan Matoušek, František Kutíčka, Jan Dvořák, Emilie Voldřichová, František Drábek a František Havlíček. Na ustavující schůzi nově zvoleného MNV konané dne 27. května 1954 byl do funkce předsedy zvolen František Řežábek, tajemníkem Josef Kozák a 3 členem rady Miloslav Vondrášek. Následovala volba jednotlivých komisí. Předsedou zemědělské komise byl zvolen Jan Matoušek, předsedou finanční komise Jan Dvořák a předsedou kulturní komise František Drábek. V dubnu 1955 byli odvoláni z členství v MNV 2 členové – Emilie Voldřichová a František Havlíček, z důvodu odstěhování z obce. Na jejich místo byli navrženi – Alois Hamerle a Imrich Šimko. Koncem roku 1955 se z obce odstěhovali další 2 členové MNV – tajemník Josef Kozák a předseda finanční komise Jan Dvořák a novými členy MNV byli navrženi Rudolf Fatka a Josef Bálek. Ze zápisu ze schůze pléna MNV ze dne 15. února 1956, že na základě těchto doplňovacích voleb byla provedena reorganizace MNV. Předsedou i nadále zůstal František Řežábek, novým tajemníkem byl zvolen Rudolf Fatka a dalším členem rady zůstal Miloslav Vondrášek. Předsedou zemědělské komise byl zvolen František Kutíčka, předsedou finanční komise Imrich Šimko, předsedou komise pro kulturu a výstavbu Alois Hamerle.

Další vývoj MNV v obci Kyjov vzhledem k absenci archivních dokladů lze dokumentovat pouze ze zpráv o výsledcích revizí provedených ONV v Mariánských Lázních.

Po volbách v květnu 1957 byl předsedou MNV zvolen opět František Řežábek, tajemníkem Rudolf Fatka, který se zároveň zabýval účetní službou a dalším členem rady František Kutíčka. Ostatní členy NV se, bohužel, nepodařilo zjistit. Z těchto revizních zpráv zároveň vyplývá, že činnost MNV a stálých komisí byla nedostačující a funkcionáři neplnili svoje úkoly a tím porušovali tehdy platné zákony a nařízení. Ještě před zánikem MNV v Kyjově došlo v roce 1959 ke změně ve funkci tajemníka a tím se stal Miloslav Vondrášek, který měl zároveň na starost účetní službu. Předseda MNV František Řežábek zůstal ve funkci pravděpodobně až do sloučení obce v roce 1960.

V roce 1960 se uskutečnila reforma správního členění státu na základě zákona č. 36/1960 Sb., o územním členění státu. S účinností od 1. července 1960 byl zrušen okres

Mariánské Lázně a část obcí bývalého okresu Planá byla přesunuta do okresu Tachov, jehož součástí jsou dodnes. To se týkalo také obce Kyjov, která byla přičleněna k okresu Tachov a zároveň s účinností od 1. července 1960 sloučena s obcí Zadní Chodov, pro kterou byl stanoven název Zadní Chodov, čímž došlo k definitivnímu zániku MNV v obci Kyjov. Toto sloučení však nebylo definitivní. Při dalších územních změnách v okrese Tachov se s účinností od 1. ledna 1980 obec Zadní Chodov s částí obce Kyjov sloučila s obcí Chodský Újezd, pro kterou byl stanoven název Chodský Újezd.

Předsedové MSK a MNV v Kyjově v letech 1945 – 1960

jméno předsedy	ve funkci od	ve funkci do
Josef Michálek	19. 11. 1945	srpen 1946 (MSK)
Rudolf Fatka	25. 9. 1946	září 1947 (MSK)
František Kuneš	25. 9. 1947	5. 3. 1948 (MNV)
František Řežábek	5. 3. 1948	9. 8. 1950
Rudolf Fatka	?	1953
František Řežábek	1954	červen 1960

II. Vývoj a dějiny archivního souboru

Písemnosti MNV Kyjov byly nepochybně ukládány ve spisovně původce v úřadovně MNV v čp. 40. Vzhledem k naprosté absenci jakýchkoliv zápisů z archivních dohlídek však není vůbec jasné, co se se spisy původce dělo po celou dobu jeho fungování. Po zrušení MNV byla do archivu předána pouze razítka, která však nebyla zaevidována do evidenčního listu JAF (k tomu došlo až při generální inventuře v roce 2001). Ostatní písemnosti byly patrně předány nástupnickému MNV Zadní Chodov. Po jeho zrušení v roce 1980 byly dne 21. července 1980 Okresnímu archivu Tachov se sídlem ve Stříbře předány trosky spisovně bývalého MNV Kyjov (č. přírůstku 305). Následně došlo i k založení evidenčního listu JAF.

III. Archivní charakteristika archivního souboru

Před zahájením pořádání byl archivní soubor tvořen 1 kartonem a 5 razítky z let 1949 – 1960. Při inventarizaci archivního souboru byly rovněž prověřeny archiválie nástupnického MNV Zadní Chodov, ve kterém nebyly nalezeny žádné písemnosti týkající se MNV Kyjov.

V archivním souboru MNV Kyjov byla rovněž provedena vnitřní skartace (Protokol o vyřazení dokumentů ve vnitřní skartaci č.j.: SOAP/090-0520/2007-40.02 z 24. 08. 2007 a schválený č.j.: SOAP/008-2550/2007 ze dne 29. 11. 2007), při níž bylo vyřazeno 5 razítek z let [1949 – 1960] v celkovém rozsahu 0,08 bm. V současnosti je archivní soubor tvořen 1 úřední knihou a 1 kartonem.

Seznam budov obce Kyjov z roku 1953 a seznam výměrů domovní daně z let 1955 – 1958 byly v archivním souboru ponechány, protože se jedná o jediný spisový materiál

dokládající počet obyvatel v obci.

Vzhledem k velmi nepatrnému množství dochovaných archiválií nebyl použit ani Návrh metodického návodu pro uspořádání a inventarizaci archivních fondů místních národních výborů vydaného Archivní správou Ministerstva vnitra ČR.

Fyzický stav archivního souboru je dobrý.

Dochované archiválie jsou I. a II. kategorie.

Jazykem archivního souboru je čeština.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru

Dochované archiválie pouze dokumentují existenci MNV v obci. Kniha zápisů ze schůzí (inv. č. 1) symbolicky uzavírá činnost MNV Kyjov. Zápisy svědčí o činnosti MNV těsně před jeho zrušením.

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a zpracování archivní pomůcky

Archivní soubor MNV Kyjov uspořádala a inventární pomůcku sestavila Jana Zímová v srpnu 2007 ve Státním okresním archivu Tachov.

V Tachově, 19. prosince 2007

Jana Zímová

Příloha č. 1 – Seznam použitých pramenů a literatury

Jan Janák-Zdeňka Hledíková-Jan Dobeš, Dějiny správy v českých zemích od počátků státu po současnost, Praha 2005

Sbírka zákonů republiky Československé – ročníky 1949, 1950, 1954

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé – ročníky 1945, 1948

SOkA Cheb, F 248 – ONV Mariánské Lázně, Zápisy ze schůzí rady + různé 1945 – 195, kart. č. 56 (Kyjov)

SOkA Cheb, F 248 – ONV Mariánské Lázně, Zápisy ze schůzí RMNV 1953, inv. č. 63 (Kyjov)

SOkA Cheb, F 248 – ONV Mariánské Lázně, Zápisy ze schůzí MNV 1954, inv. č. 65 (Kyjov)

SOkA Cheb, F 248 – ONV Mariánské Lázně, Zápisy ze schůzí MNV 1955, inv. č. 68 (Kyjov)

SOkA Cheb, F 248 – ONV Mariánské Lázně, Zápisy ze schůzí MNV 1956, inv. č. 71 (Kyjov)

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Tachov, sign. 604/1 Slučování obcí a změny hranic obcí 1952 – 1989

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Tachov, sign. 129 Zápisy z revizí zrušených MNV obce K – M (1956 – 1962)

Statistický lexikon obcí České republiky 1992, Praha 1994

Úřední list republiky Československé – ročníky 1945

Volby do ústavodárného Národního shromáždění dne 26. května 1946, část II. Volební výsledky podle obcí, sešit 2. Volební kraj V – VII Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, in: Zprávy Státního úřadu statistického, řada B, číslo 4 – 6, ročník XXVII. (1946) číslo 26 – 28

Příloha č. 2 – Seznam použitých zkratk

bm. – běžný metr

č. – číslo

č. j. – číslo jednací

čp. – číslo popisné

ČR – Česká republika

EL NAD – evidenční list národního archivního dědictví

ev. – evidenční

inv. č. – inventární číslo

JAF – jednotný archivní fond

kart. – karton

MAV NF – místní akční výbor Národní fronty

MNV – místní národní výbor

MRK – místní rolnická komise

MSK – místní správní komise

odst. – odstavec

ONV – okresní národní výbor

OSK – okresní správní komise

Sb. – sbírky

sign. – signatura

SOkA – státní okresní archiv

Inventární seznam

Úřední knihy**Knihy správní**

1 Kniha zápisů ze schůzí MNV 1959 – 1960 (1961) K 1

Spisy

2 Seznam budov obce Kyjov 1953 N 1

3 Seznam výměrů domovní daně 1955 – 1958 N 1

Název archivu:	Státní okresní archiv Tachov
Název archivní pomůcky (archivního souboru):	Místní národní výbor Kyjov
Značka archivního souboru:	MNV Kyjov
Časový rozsah:	1953 – 1960 (1961)
Počet evidenčních jednotek:	2 (1 úřední kniha, 1 karton)
Počet inventárních jednotek:	3
Rozsah bm:	0,12 (0,06 úřední kniha, 0,06 karton)
Stav ke dni:	19. prosince 2007
Archivní soubor zpracovala:	Jana Zímová
Pomůcku sestavila:	Jana Zímová
Počet stran:	12
Počet exemplářů:	6
Pomůcku schválil:	Mgr. Jan Edl